

स्थानीय राजपत्र

शैलुड गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड : २)

संख्या : ०२,

१८ असार, २०७५

भाग-१

शैलुड गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय काटाकुटी दोलखा

प्रदेश नं. ३, नेपाल

शैलुड गाउँपालिकामा अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७५

प्रस्तावना : अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि स्थानीय तहमा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले, शैलुड गाउँपालिकाको गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ।

प्रिच्छेद -१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस कार्यविधिको नाम शैलुड गाउँपालिकामा “अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि स्थानीय तहमा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम (सञ्चालन कार्यविधि) ऐन, २०७५” रहेको छ।
२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।
२. **परिभाषा:** विषय र प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलगेमा यस ऐनमा :
- क) “अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिका भन्नाले १८ वर्ष उमेर पूरा नभएका दफा १२ बमोजिमका लाभग्राही बालबालिकालाई सम्भनु पर्दछ।
 - ख) अध्यक्ष भन्नाले शैलुड गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्भनु पर्दछ।
 - ग) अभिलेख भन्नाले दफा २२ बमोजिम तयार गरिएको अभिलेख सम्भनु पर्दछ।
 - घ) कार्यपालिका भन्नाले शैलुड गाउँ कार्यपालिका सम्भनु पर्दछ।
 - ङ) कोष भन्नाले अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न यसै कार्यविधिद्वारा स्थापना हुने अक्षय कोष सम्भनु पर्दछ।
 - च) गाउँपालिका भन्नाले शैलुड गाउँपालिका सम्भनु पर्दछ।
 - छ) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भन्नाले शैलुड गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्भनु पर्दछ।
 - ज) वडा कार्यालय भन्नाले शैलुड गाउँपालिकाको वडा कार्यालय सम्भनुपर्दछ।
 - झ) शाखा भन्नाले सामजिक सुरक्षा हेर्ने शाखा सम्भनुपर्दछ।
 - ञ) समिति भन्नाले कार्यपालिकामा गठित कोष व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समिति सम्भनु पर्दछ।
 - ट) सञ्चालक समिति भन्नाले दफा ६ बमोजिम गठित कोष व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समिति सम्भनु पर्दछ।
 - ठ) स्थानीय तह भन्नाले गाउँपालिका भन्ने सम्भनु पर्दछ।
 - ड) स्थानीय स्तर भन्नाले शैलुड गाउँपालिकाको भौगालिक क्षेत्र सम्भनु पर्दछ।

६) स्थानीय बाल अधिकार समिति भन्नाले प्रचालित कानून बमोजिम स्थानीय स्तरमा बाल अधिकार सम्बद्धनको लागि गठित समिति सम्झनु पर्दछ ।

३. उद्देश्य: यस ऐनको उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिको लागि गाउँपालिकामा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्थापना हुने वा भएको कोषलाई नियमन गर्ने ।

ख) सञ्चालनमा रहेका अक्षय कोषबाट प्राप्त आमदानी समेतको आधारमा सामाजिक सुरक्षा आवश्यक देखिएका अनाथ ता जोखिमयुक्त बालबालिकाको पहिचान गरी उनीहरूलाई नगद प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

प्रिच्छेद -२
कोष स्थापना तथा सञ्चालन

४. अनुमति दिने:

१) गाउँपालिका क्षेत्रमा अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न अनुमति लिन चाहने व्यक्ति वा संस्थाले कार्यपालिका समक्ष अनुमतिको लागि निवेदन दिनुपर्नेछ ।

२) उपदफा (१) बमोजिम अनुमति माग गर्ने व्यक्ति वा संस्थालाई कार्यपालिकाले कार्यक्रम तथा सो मा हुने खर्च रकम गाउँपालिकाको आर्थिक बजेटमा उल्लेख हुने र उक्त रकम दफा (५) बमोजिमको कोष मार्फत खर्च हुनेगरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न अनुमति दिन सक्नेछ ।

३) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको सहमति वा अनुमति अथवा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको नीति अन्तर्गत सञ्चलित हुने अनाथ तथा जोखिम युक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको हकमा यो ऐनको व्यवस्था लागु हुनेछैन ।

५. कोष स्थापना :

- १) कार्यपालिकाका क्षेत्रभित्र अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गैर सरकारी संघ-संस्था तथा अन्य निकायले अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम खर्च गर्न वा कोषको मूलधनमा योगदान गर्ने गरी रकम दाखिला गर्नको लागि एक अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कोष स्थापना गर्नेछ।
- २) कोषमा स्थानीय तहले अन्य अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाको लागि सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्ने गरी गरिबी न्यूनिकरणका लागि विनियोजन गरिएको रकम पनि दाखिला गर्न सकिनेछ।
- ३) गाउँपालिका क्षेत्रमा कोषमा दाखिला रकम बाहेक अन्य स्रोतबाट खर्च गर्नेगरी कुनै संस्थालाई अनुमति वा सहमति दिइनेछैन।

६. कोष सञ्चालन व्यवस्था

- (१) कोष सञ्चालनको लागि देहाय बमोजिमको एक कोष व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समिति रहनेछः
- क) गाउँ कार्यपालिकाबाट मनोनित कार्यपालिकाको एक जना महिला सदय, -संयोजक
 - ख) स्थानीय स्तरमा कार्यरत बालबालिकाहरु सँग सम्बन्धित गैरसरकार संथा वा स्थानीय बालसंरक्षण समितिका अध्यक्षहरु मध्येबाट समाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनीधि, -सदय
 - ग) स्थानीय स्तरमा सञ्चालित सार्वजनिक वा सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयहरुका प्रधानाध्यापकहरु मध्येबाट सामाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना, -सदय
 - घ) स्थानीय स्तरमा सञ्चालित सहकारी संस्थाहरुका अध्यक्षहरु मध्येबाट सामाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनीधि, -सदय
 - ङ) स्थानीय स्तरमा कार्यरत स्वास्थ्य संस्थासँग सम्बन्धित

- कर्मचारी वा महिला स्वाथ्य स्वयंम सेवकहरु मध्येबाट सामाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनिधि, -सदय
- (च) कोषमा योगदान गर्ने दाताहरु मध्येबाट सामाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनिधि, -सदय
- (छ) स्थानीय बाल क्लबहरु मध्येबाट सामाजिक विकास समितिबाट मनोनित एक जना प्रतिनिधि, -सदय
- (ज) सामाजिक विकास शाखाका एकजना कर्मचारी- स द य , सिचव तर सामाजिक विकास समिति गठन भई नसकेको अवस्थामा कार्यपालिकाले सदस्य तोक्नु पर्नेछ ।
- (२) समितिका सदस्यहरुको कार्याविधि तीन वर्षको हुनेछ ।
- (३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कोषमा कुनै रकम दाखिला गर्दा भएको सम्भौताले सञ्चालक समितिमा कुनै प्रतिनिधि गराउनुपर्ने भएमा सो रकमसँग सम्बन्धित खर्चको निर्णय गर्दा सम्भौता बमोजिमको प्रतिनिधित्व गराउन बाधा पर्नेछैन ।
- ७. अक्षय कोष खडा गर्ने :**
- १) कोषमा जम्मा गर्ने गरी प्राप्त हुने रकम मध्ये अक्षयकोषका लागि प्राप्त हुने सबै र अन्य मध्ये पच्चीस प्रतिशत रकम अक्षय कोषको रूपमा रूपमा राख्नुपर्ने ।
 - २) उपदफा (१) बमोजिमको रकमको ब्याज वापत प्राप्त हुने रकम बाहेक अक्षय कोषको रूपमा रहेको रकम कुनै पनि कार्यमा खर्च गर्न पाइने छैन ।

८. शर्त बमोजिम खर्च गर्ने : कोषमा रकम दाखिला गर्दा कुनै निर्धारित कार्यक्रम वा कुनै कार्यक्रममा निर्धारित प्रक्रियाबाट खर्च गर्ने सहमति बमोजिजम दाखिला भएको रकम खर्च गर्दा सञ्चालक समितिको सहमति बमोजिम खर्च गर्नुपर्नेछ ।

९. कोषको रकम खर्च गर्न नपाइने: देहाय बमोजिजमको कार्यमा कोषको रकम खर्च गर्न पाइने छैन :

- क) तालिम, गोष्ठी, भ्रमण वा सो प्रकृतिको अन्य कार्य,
- ख) मसलन्द, छपाइ, पत्रपत्रिका, विज्ञापन वा सो प्रकृतिको अन्य कार्य,

१०. कोषमा रकम दाखिला गर्नसक्ने:

- १) गाउँपालिकाले अनाथ तथा जोखिममा रहेका बालबालिकाको संरक्षण, सुरक्षा तथा सबलीकरणमा वार्षिक बजेट मार्फत तोकिएको रकम कोषमा दाखिला गरी कोष मार्फत खर्च गर्न सक्नेछ।
- २) गाउँपालिका क्षेत्रमा कार्यक्रमको लागि खर्च हुने सबै प्रकारका रकम कोषमा दाखिला हुने व्यवस्था कार्यपालिकाले मिलाउनेछ।

परिच्छेद-३ कोषको रकम खर्च गर्ने प्रक्रिया

१.१ खर्च व्यवस्थापन : कोषको रकम देहाय बमोजिमको कार्यक्रमहरूमा खर्च गर्न सकिनेछ :

- क) लक्षित समूहलाई दिईने नगद अनुदान,
- ख) लक्षित समूहलाई निश्चित अवधिको सहयोगार्थ दिईने आवधिक अनुदान,
- ग) लक्षित समूहलाई आवश्यकता अनुसार विपद समेतमा सहयोग गर्न दिईने विशेष अनुदान,
- घ) कुनै दाताले कुनै बालबालिकाका लागि तोकेर दिएको सर्त अनुदान।

१२. लाभग्राही समूह: दफा ११ बमोजिजमको कार्यक्रम देहाय बमोजिमको लाभग्राही बालबालिकाको लागि सञ्चालन गर्नुपर्नेछ :

- क) आमा बाबु दुवैको मृत्यु भएको, कोही पनि आफन्त नभई अरुको शरणमा बसेका बालबालिका,
- ख आमा बाबु दुवैको मृत्यु भई आफै घरमुली भएका बालबालिका,
- ग) आमा बाबु दुवैको मृत्यु भई आफन्तको (परिवारका अन्य सदस्यको) रेखदेखमा रहेका बालबालिका,
- घ) आमा बाबु दुवै मानसिक रोगी, बेपत्ता, पूर्ण अपाङ्गता भई उनीहरुबाट उचित संरक्षण पाउन नसकेका बालबालिका,

- ड) आमा वा बाबु कुनै एकको मृत्यु, बेपत्ता, दोस्रो विवाह गरी टाढा बसेको, बौद्धिक वा इन्द्रिय सम्बन्धी दीर्घकालिन अशक्ता भएका, बाबुको पहिचान नभएको वा पूर्ण अपाङ्गता भई एकल अभिभावकसँग बसीरहेका बालबालिका ।
- च) आफ्नो सीप नभएको, स्याहार सुसार गर्ने परिवारको सदस्य वा संरक्षक नभएको बालबालिका ।

१३. नगद अनुदानको दर : लाभग्राहीलाई नगद अनुदान दिँदा प्रति महिना कार्यपालिकाले तोकेको रकममा नघट्ने गरी दिनुपर्नेछ ।

१४. सार्वजनिक सूचना गर्नुपर्ने:

- १) प्रत्येक वर्ष अनुसूची (१) बमोजिजमको ढाँचामा कार्यतालिका सहित सार्वजनिक सूचना गरी लक्षित बालबालिकाको लागि दिइने अनुदानको प्रक्रिया गर्नु पर्नेछ ।
- २) सूचना प्रकाशन गर्दा गाउँपालिका कार्यालय, वडा कायालय, स्थानीय बालकलबका कार्यालयहरु तथा बालबालिकासँग काम गर्ने सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाका कार्यालयहरुमा सूचना टाँस्नु पर्नेछ ।

१५. आवेदन गर्नु पर्ने:

- १) आवेदन आह्वानको लागि सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गर्नुपर्नेछ ।
- २) उपदफा (१) बमोजिम सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गर्दा र आवेदन फारम वितरण गर्दा गाउँपालिकामा कार्य क्षेत्र रहेका संघ-संस्था, बाल अधिकार समिति, बाल समूहको सहयोग लिन सकिनेछ ।
- ३) उपदफा (१) बमोजिम सूचना प्रकाशन गरेको पन्थ दिनभित्र अनुसूची -२ बमोजिजमको ढाँचामा आवेदन दिनु पर्नेछ ।
- ४) उपदफा (१) बमोजिमको आवेदन साथ देहायका कागजात संलग्न गर्नुपर्नेछ :
- क) बालबालिकाको जन्म दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,
- ख) अभिभावक हुनेहरुले अभिभावकको नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,
- ग) बाबु-आमाको मृत्यु भएको अवस्थामा मृत्यु दर्ताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,

- घ) अभिभावक पूर्ण अपाङ्गता भएमा अपाङ्गता कार्डको प्रतिलिपि,
- ड) बाबुआमा वेपत्ता भएको, मानसिक रोगी भएको सन्दर्भमा प्रमाण खुल्ने कागजात ।

१६. लाभग्राहीलाई दिईने रकमको निर्धारण, लाभग्राहीको संख्या निर्धारण, छनौटका लागि प्राथमिकता र छनौटको प्रक्रिया : (१) लाभग्राहीलाई वितरण गर्ने अनुदान रकम देहाय बमोजिम निर्धारण गर्नुपर्नेछ :—

- (क) अधिल्लो वर्षको लेखा विवरणमा खुलेको कोषको रकमबाट प्राप्त व्याज, कुनै दाता वा निकायबाट लक्षित बालबालिकालाई वितरण गर्न भनी दिईएको रकम जोडेर लाभग्राहीलाई वितरण गर्ने जम्मा अनुदान रकमको तय गर्ने,
- (ख) खण्डा (क) अनुसार रकम गणना गर्दा यस अधिको वर्षमा सम्झौता भएका लाभग्राहीलाई दिनुपर्ने रकम घटाई वितरण गर्ने रकमको तय गर्ने,
- (ग) कुनै दाताबाट निर्धारित दर बमोजिम निश्चित अवधिको लागि अनुदान दिने गरी रकम प्राप्त भएमा त्यस्ता लाभग्राहीको लागि प्राप्त रकम छुट्टै विशेष अनुदान उपशीर्षकमा रकम उल्लेख गर्ने,
- (घ) तर, खण्ड (ग) बमोजिम रकम प्राप्त गर्दा दफा १३ बमोजिमको दरमा कम्तीमा एक वर्षभन्दा कम समयको लागि रकम स्वीकार गर्न पाईने छैन । यस दफामा तोकिए भन्दा कम रकम अक्षय कोषमा भने जम्मा गर्न सकिनेछ ।
- (२) लाभग्राहीको संख्या निर्धारण देहाय बमोजिम गर्नुपर्नेछ :—
- (क) दफा १३ मा तोकिएको दरलाई बाह महिनाले गुणन गरेर दफा १६ (१) (ख) बाट प्राप्त रकमलाई भाग गरी लभग्राहीको संख्या निर्धारण गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) तर, दफा १६ (१) बमोजिम लाभग्राहीको लागि दाताबाट अनुदान रकम प्राप्त भएकालाई छुट्टै उपशीर्षकमा राखी लाभग्राहीको संख्या यकिन गर्ने,

(३) लाभग्राहीको छनौटको प्राथमिकता देहाय बमोजिम हुनेछ :—

क्र.सं.	आवेदकको प्रकार	प्राथमिकीकरण	थप प्राथमिकीकरण
१	आमाबाबु दुवै गुमाई अरुको शरणमा रहेका बालबालिका	पहिलो	एकै प्रकारका आवेदकहरु मध्येबाट छनौट गर्नु परेमा निम्नानुसार बालबालिकालाई प्राथमिकीकरण गर्नुपर्नेछ :—
२	आमाबाबु दुवै गुमाई आफै घरमुली भएका बालबालिका	दोश्रा	क) हाल बाल श्रमिकको रूपमा काम गरिरहेका बालबालिका ।
३	आमाबाबु दुवै गुमाई आफन्तका रखेदेखमा रहेका बालबालिका	तेश्रो	ख) विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिका ।
४	आमाबाबु दुवै मानसिक रोगी, वेपत्ता, पूर्ण अपाङ्गता भई उचित संरक्षण पाउन नसकेका बालबालिका	चौथो	ग) आफ्नो सम्पत्ति नभएका बालबालिका ।
५	आमाबाबु मध्ये कुनै एकको मृत्यु, वेपत्ता, दोश्रो विवाह गरी छुट्टै बसेको, मानसिक रोगी, बाबुको पहिचान नभएको वा पूर्ण अपाङ्गता भई एकल अभिभावकसँग बसिरहेका बालबालिका	पाँचौ	

- (४) उपदफा (३) बमोजिमको प्राथमिकीकरण गरी छनौट भएका बालबालिकाहरुको नामावली सम्बन्धित स्थानीय तहले सार्वजनिक सूचनाद्वारा जानकारी गराउनु पर्नेछ।
- (५) छनौट सम्बन्धी जानकारी सम्बन्धित बालबालिका, उनीहरुका अभिभावक, संरक्षक र अध्ययन गरिरहेको विद्यालयलाई पत्र मार्फत वा अन्य सञ्चार माध्यमबाट गरिनेछ।

- १७. सम्भौता गरी परिचयपत्र दिनुपर्ने :** (१) दफा १६ बमोजिम छनौट भएका बालबालिकाहरूलाई सहयोग प्रदान गर्नु अघि उनीहरुका आमाबाबु, अभिभावक, संरक्षक वा स्वयं बालबालिकासँग अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा सम्भौता गर्नुपर्नेछ।
- (२) सम्भौताको समयमा छनौट भएका बालबालिका, उनीहरुका आमाबाबु वा संरक्षक वा अभिभावकलाई यसबाट पर्ने असर तथा प्रभावका बारेमा जानकारी एवम परामर्श गरिनेछ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम सम्भौता गरिएका आमाबाबु वा अभिभावक वा संरक्षक वा स्वयं बालबालिकालाई अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा परिचयपत्र दिनुपर्नेछ।

परिच्छेद ४

अनुदान रकमको वितरण, रोक्का तथा उपयोग

- १८. रकम वितरण र उपयोग :** (१) अनुदान रकम चौमासिक रूपमा वितरण गर्नुपर्नेछ।
- (२) अनुदान रकम बालबालिकाको अभिभावकलाई दिनुपर्नेछ। यदि बालबालिका आफै घरमुली भएको अवस्थामा भने सम्बन्धित बालबालिकालाई नै दिन सकिनेछ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको रकम वितरण गर्दा सबै सरोकारबालाहरूलाई समेटेर कुनै समारोह भएको अवसर पारेर भत्ता वितरण गर्न सकिनेछ, वा नेपाल सरकारले सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्ने समयमा वितरण गर्न बाधा पर्नेछैन।
- (४) अनुदान रकमको उपयोग लाभान्वित वर्गका अभिभावकले बालबालिकाको हितमा (शिक्षा, स्वास्थ्य, खाना, कपडा आदि) प्रयोग गर्नुपर्नेछ।

- १९. लगत कट्टा हुने अवस्थाहरु :** देहायको अवस्थामा लाभग्राहीहरुको नाम सम्बन्धित स्थानीय तहको अभिलेखबाट कट्टा गरिनेछ:-

- क) निज लाभग्राही बसाई सरी गएमा,
- ख) निजले अन्य व्यक्ति वा संघ संस्थाबाट यस कार्यक्रमबाट भन्दा बढी सहयोग प्राप्त गरेमा,
- ग) निजले माध्यमिक तह पूरा गरेमा वा अठार वर्ष पूरा भएमा,
- घ) प्रचलित कानून विपरितका कार्यहरु गरेमा,
- ड) निजको मृत्यु भएमा,
- च) लाभग्राही स्वयंले आफुले पाउने अनुदान रकम नलिने भनी स्वःघोषणा गरेमा ।

परिच्छेद ५

अनुगमन, लेखा प्रतिवेदन तथा अभिलेखिकरण

२०. **अनुगमन तथा प्रतिवेदन :** (१) कार्यक्रमको वार्षिक प्रतिवेदन जेष्ठ महिनामा तयार गरी कार्यपालिकाको सामाजिक विकास हेर्ने समितिमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (२) प्रतिवेदनको ढाँचा समितिले तोकिदिए बमोजिम हुनेछ ।
- (३) यस ऐन बमोजिम कार्यान्वयन हुने कार्यक्रमको अनुगमन समितिले गर्नेछ ।
- (४) अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि यस ऐन बमोजिमको कर्यक्रम सञ्चालन भए नभएको अनुगमन गर्न सामाजिक विकास शाखा वा कुनै समितिको सदस्यको संयोजकत्वमा अनुगमन टोली बनाई प्रतिवेदन तयार गराउन बाधा पर्नेछैन ।
- (५) समितिले स्थलगत अध्ययन गरी उद्देश्य अनुरूप काम भए नभएको हेरी नभएको पाएमा अनुदान रकम रोकका गर्न निर्देशन दिन सक्नेछ ।
- (६) अनुगमन गर्दा सञ्चालक समितिले गरेका काम कारबाही समेत हेरी प्रक्रिया पूरा भए नभएको प्रतिवेदन तयार गरी सञ्चालक समितिलाई सुधारको लागि सुझाव सहितको निर्देशन समेत दिन सक्नेछ ।

- २१. लेखा सम्बन्धी व्यवस्था** : (१) अक्षय कोषको रकम नेपाल राष्ट्र बैंकबाट क, ख, वा ग श्रेणीको कारोबार गर्न इजाजत प्राप्त मध्ये अधिकतम व्याजदर तथा अन्य सुविधा उपलब्ध गराउने बैंकमा मुहुर्ती खाता खोली रकम जम्मा गरिनेछ।
(२) कोषबाट प्राप्त व्याज तथा कोषमा नजाने तर लाभग्राहीलाई अनुदानको लागि दिइने भनी प्राप्त रकम संकलनका लागि सोही बैंकमा छुटै चल्ती र बचत खाता खोलिनेछ।
(३) दुबै खाताको खाता सञ्चालन सञ्चालक समितिको संयोजक र सदस्यसचिवको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ।
- २२. लाभग्राहीहरुको मूल अभिलेख** : लाभग्राहीहरुको मूल अभिलेख अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा सबैले देख्नेगरी राख्नु पर्नेछ।
- २३. गुनासो दर्ता गर्नसक्ने** : (१) अनुदानको लागि छनौट भएको बालबालिकाहरुले रकमको वितरण वा अन्य प्रक्रिया उपर चित्त नबुझेमा निर्णय भएको मितिले पैंतीस दिन भित्र कार्यपालिकाको सामाजिक सुरक्षा हेर्ने शाखामा गुनासो दर्ता गर्न सकिनेछ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम कुनै गुनासो प्राप्त भएमा सामाजिक विकास शाखाले सो उपर आवश्यक जाँचबुझ गरी निर्णयको लागि समितिको बैठकमा पेश गर्नुपर्नेछ।
- २४. अनुसूचीमा हेरफेर तथा थपघट गर्नसक्ने** : कार्यपालिकाले अनुसूचीमा आवश्यक हेरफेर तथा थपघट गर्न सक्नेछ।
- २५. बिबिध** : यस ऐनमा आवश्य थपघट तथा हेरफेर गर्नु परेमा गाउँसभाको बैठकबाट गर्न सकिनेछ।
- २६. बचाउ** : यस ऐन प्रारम्भ हुनु भन्दा अगाडि भए गरेका कार्यहरु यसै ऐन बमोजिम भएको मानिनेछ।

अनुसूची - १
 (दफा १४ को उपदफा (१) सगँ सम्बन्धित
 अनुदान बतरण तालिकाको ढाँचा

चरण	महिना	गर्ने पर्ने कार्य	कैफियत
प्रक्रिया सुरु	असोज	रकम, संख्या र अन्तिम नतिजा जानकारी गराउने मिति तय	
सचना प्रैकाशन	कार्तिक	सबै वडा कार्यालय तथा विद्यालयमा समेत	सबैजनाले थाहा पाउने गरी सचना प्रवाह हुनुपर्ने ।
आवेदन संकलन	मंसीर मसान्त सम्म	सबैलाई सहज हुने गरी संकलन गर्ने ।	वडा कार्यालय संग समन्वय गरी वडा स्तरबाट संकलन गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने । यसका लागि स्थानीय स्तरमा गठित बाल संरक्षण समितिको सहयोग लिन सकिनेछ ।
छनौट	पृष्ठ मसान्त सम्म	आवेदनको मूल्याङ्कन तथा छनौट	
गुनासो सुनुवाइ	फागन महिना भित्र	सची प्रकाशन गरी उद्दिन सम्ममा कसैको केही गुनासो भए राख्न अनुरोध गर्दै सचना प्रकाशन	
सम्भौता		सम्भौतामा कहिले सम्म कसरी कन महिना दिइने आदि खुलाउने ।	
कार्यान्वयन			

६) परिवारको विवरण :

क्र.सं.	परिवारको सदस्यको नाम	नाता	उमेर	पेशा

अनुसूची - २
 (दफा १५ को उपदफा (३) सगँ सम्बन्धित

**अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा
 कार्यक्रम आवेदन फारमको ढाँचा**

१. बालबालिकाको विवरणः

नाम थर	लिङ्ग.....	उमेर.....
गाउँपालिका	वडा.....	नं.....
जिल्ला	प्रदेश :
विद्यालयः.....	कक्षा:

स्वास्थ्य अवस्था :

जन्म दर्ता भएको/ नभएको

२. बुवाको विवरण :

- १) बुवाको नाम थर :
- २) बुवा नभएको भए सोको कारण :(क) मृत्यु ख) बेपत्ता ग) अर्को विवाह गरी गएको
 घ) अन्य
- ३) बुवाको शारीरिक वा मानसिक अवस्था:
 क) मानसिक रोगी ख) पुर्ण अपाङ्गग) अन्य अवस्था :

३. आमाको विवरण :

- १) आमाको नाम, थर :
- २) आमा नभएको भए सोको कारण (क) मृत्यु ख) बेपत्ता ग) अर्को विवाह गरी गएको घ) अन्य
- ३) आमाको शारीरिक वा मानसिक अवस्था:
 क) मानसिक रोगी ख) पुर्ण अपाङ्गग) अन्य अवस्था :

**४. आमा वा बुवा वा अभिभावक अपाङ्ग भएमा अपाङ्गताको परिचय
 पत्र भएको/नभएको :**

अपाङ्गताको प्रकार क ख ग घ

५) अभिभावक/संरक्षकको विवरण :

अभिभावक/संरक्षकको नाम, थर

पूरा ठेगाना

अभिभावक/संरक्षकको नागरिकता प्रमाण पत्र नम्बर

अनुसूची - ३

(दफा १७ को उपदफा (१) सगँ सम्बन्धित)

गाउँपालिका र सम्बन्धित अभिभावक वा बालबालिका बीच हुने सम्झौता ढाँचा

स्थानीय सामाजिक सुरक्षा प्राप्त गर्ने बालबालिकाको अभिभावक वा बालबालिका स्वयं श्री.....
पहिलो पक्ष र कोष व्यवस्थापन समिति, दोस्रो पक्ष बीचमा श्री.....
.....को हितार्थ उपयोग गर्ने गरी मासिक रु.....का दरलेसम्म तपशिल तथा अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन ऐन, २०७५ मा उल्लिखित शर्त बन्देज पालना गरेसम्म अनुदान रकम उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा सम्झौता गर्न दुवै पक्ष सहमत भई यस सम्झौतामा हस्ताक्षर गरी एक एक प्रति लियौं दियौं।

तपशिल

(क) सम्बन्धित अभिभावकले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू :

१. बालबालिकालाई निरन्तर विद्यालय पठाउने ।
२. प्राप्त सहयोगको रकम बालबालिकाको हितको लागि खर्च गर्ने
३. विरामी भएर वा अन्य कारणबाट बालबालिका विद्यालय जान नसकेका सम्बन्धित विद्यालय र गाउँपालिकालाई लिखित जानकारी दिने ।
४. बालबालिकालाई जोखिमपूर्ण काममा नलाउने ।
५. अनुगमन समितिलाई सहयोग गर्ने र दिएको सुझाव कार्यान्वय गर्ने ।
६. बालबालिकाको स्थितिमा कुनै परिवर्तन आए त्यसको जानकारी समितिलाई दिने ।
७. छोरा र छोरीमा भेदभाव नगर्ने ।

(ख) सम्बन्धित समितिले पालना गर्नुपर्ने शर्तरु :

१. यस सम्झौतामा उल्लिखित रकम सम्झौता अवधि भरी वा शर्तको पालना भएसम्म चौमासिक उपलब्ध गराउने,
२. यस कार्यविधि भित्र रही समितिले दिएको सुझाव कार्यान्वयन गर्ने ,
३. अनुगमनको क्रममा निर्देशिका अनुसार प्रदान गरिआएको सहयोग रकम रोक्का वा स्थगन गर्नुपर्ने कुनैपनि आधार भेटिएमा सुनुवाइको उचित मौका दिई लिखित रूपमा सम्बन्धित अभिभावक र विद्यालयलाई सूचना दिने,
४. सम्बन्धित अभिभावक र बालबालिकासंग निरन्तर सम्पर्कमा रहिरहनुपर्ने ।

अभिभावक/बालबालिका स्वयंका

तर्फबाट :

नाम, थर.....

सञ्चालक समितिको तर्फबाट

नाम थर:.....

नागरिकता नं. :.....

दस्तखत:.....

बालबालिकाको नाम :..... पद :.....

ठेगाना :

विद्यालयको नाम..... कक्षा.....

औंठा छाप : संस्थाको छाप:

इति सम्बत,..... साल..... महिना.....

गते..... रोज शुभम्।

अनुसूची - ४

(दफा १७ को उपदफा (३) सगँ सम्बन्धित)

अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि दिइने सामाजिक सुरक्षा

कार्यक्रम परिचय पत्रको ढाँचा

शैलुड गाउँपालिकाको कार्यालय

दोलखा जिल्ला, ३ नं. प्रदेश

परिचय पत्र नं.

नाम थर : लिङ्ग :

उमेर :

ठेगाना: गाउँपालिका : वडा नं.

जिल्ला : प्रदेश :

विद्यालय:

अध्ययन गरिरहेको कक्षा :

अभिभावकको नाम थर :

ना. प्र.प. नम्बर :

अभिभावकको ठेगाना : गाउँपालिका वडा नं.

जिल्ला :

बैकमा खाता खोलेको भए :

बैक खाताको नम्बर:

रकम पाएको विवरण:

बुझिलिनेको:

नाम, थर:

दस्तखत:

मिति :

कूल रकम:

बुझिलिनेको:

नाम, थर :

दस्तखत :

मिति:

पद:

अनुसूची - ५
 (दफा २२ संग सम्बन्धित)

**अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागिसामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम
लाभग्राहीको अभिलेख**

**शैलुड गाउँपालिकाको कार्यालय
दोलखा जिल्ला, ३ नं. प्रदेश**

क्र. सं.	लाभग्राहीको परिचय पत्र नम्बर	लाभग्राहीको नाम थर	अध्ययन गर्ने भए विद्यालय		अभिभावक/ संरक्षकको नाम थर	अभिभावक/ संरक्षकको नागरिकता नम्बर	ठेगाना
			नाम	कक्षा			

प्रमाणिकरण मिति : १२ असार, २०७५

आज्ञाले,
रमेश विश्वकर्मा (सुनार)
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत